

Posudek diplomové práce

Matematicko-fyzikální fakulta Univerzity Karlovy

Autor práce Marek Nagy
Název práce Methods of genetic programming for classification
Rok odevzdání 2024
Studijní program Informatika   **Studijní obor** Umělá inteligence

Autor posudku Roman Neruda   **Role** Vedoucí
Pracoviště ÚI AV ČR, v.v.i.

Text posudku:

V předkládané práci „Methods of genetic programming for classification“ se Marek Nagy zabývá metodami genetického programování, které se aplikují na problém klasifikace z oblasti strojového učení s učitelem. Genetické programování je specifickou oblastí evolučních algoritmů, která používá populační prohledávání k nalezení modelu reprezentující program řešící úlohu charakterizovanou trénovacími daty s příklady vstupů a požadovaných výstupů. Výhodou metod genetického programování je jejich jednoduchost a vysvětlující schopnosti např. v porovnání s metodami hlubokých neuronových sítí. Cílem práce tedy bylo aplikovat metody stromového a karteziánského genetického programování na problém klasifikace, vytvořit jejich přizpůsobenou implementaci a ověřit efektivitu algoritmů na benchmarkových klasifikačních úlohách.

Struktura práce je následující. V úvodu autor předkládá motivaci práce a seznamuje s cíli a strukturou textu. V první kapitole se zavádí základní definice a pojmy z oblasti evolučních algoritmů a klasifikačních problémů. Je představen obecný evoluční algoritmus a poté dvě varianty genetického programování – stromové a karteziánské – které autor dále používá ve své práci.

Druhá a třetí kapitola jsou jádrem autorovy samostatné práce a popisuje se v nich návrh a implementace algoritmů genetického programování. Nejprve je popsán karteziánský přístup, který reprezentuje algoritmus jako rovinné nakreslení grafu v mřížce s uzly odpovídajícími výpočetním jednotkám, poté se popíše stromová varianta, která reprezentuje algoritmus jako strom se vstupními jednotkami v listech a výstupem ve svém kořeni. Součástí popisu je detailní zavedení většího množství operátorů selekce, mutace a křížení specifických pro daný přístup a také pro řešený problém klasifikace.

Čtvrtá kapitola je praktická a ukazuje, jak daný systém s výpočetním jádrem realizovaným v jazyce C# instalovat a spouštět. Pátá kapitola je věnována experimentům, kde se prakticky demonstruje výkon klasifikátorů založených na stromovém a karteziánském genetickém programování na několika malých a středně velkých úlohách (Iris, Wine, Breast cancer a MNIST). Závěr práce shrnuje dosažené výsledky a ukazuje další možné směry práce. Součástí práce je i rozsáhlá softwarová implantace uvedených algoritmů.

Za hlavní klady práce považují implementaci daných algoritmů v prostředí C# společně se zevrubným popisem implementace a použití. Další silnou stránkou práce je návrh variant algoritmů, které jsou specializované na problém klasifikace, student musel řešit volbu vhodného zakódování, operátorů, návrh fitness. V případě stromových genetických programů implementoval navíc i ansámbl jedno-třídivých klasifikátorů tak, aby bylo možno řešit problém klasifikace do více tříd.

Slabší stránkou práce je – z mého pohledu – experimentální část, která by si zasloužila více experimentů demonstrujících relativní výkonnost jednotlivých variant algoritmů. Ve svém návrhu i implementaci autor realizoval poměrně velké množství genetických operátorů, ale v experimentech využívá jen jejich část. Ty experimenty, které jsou v práci, jsou provedené a statisticky vyhodnocené dobře a často přinášejí zajímavý vhled do efektivity a explainability jednotlivých metod. Zhodnocení výhody či nevýhod některých operátorů by si bývalo zasloužilo podrobnější rozbor opřený o další experimenty.

Předkládaná práce přináší dobré výsledky v oblasti klasifikace pomocí genetického programování společně s praktickou implementací navržených algoritmů, proto práci doporučuji k obhajobě.

Práci doporučuji k obhajobě.

Práci nenavrhuji na zvláštní ocenění.

Pokud práci navrhuje na zvláštní ocenění (cena děkana apod.), prosím uveďte zde stručné zdůvodnění (vzniklé publikace, významnost tématu, inovativnost práce apod.).

Datum 31. 5. 2024

Podpis